ABDULLAH BİN REVÂHA (radıyallahü anh)

Peygamber efendimizin, eshâbı içinde çok sevdiği, şairlerden. İsmi Abdullah, künyesi Ebû Muhammed, ünvanı Şâir-i Resûlullah'tır. Nesebi, Abdullah bin Revâhâ bin Sa'lebe bin İmrul Kays bin Amr bin İmr-ul-Kays el-Ekber bin Mâlik el-Asgar bin Sa'lebe bin Ka'b bin Hazrec bin Haris bin Hazrec el-Ekber. Vâlidesi, Kebse binti Vakıd bin Amr bin İtnâbe'dir. Onun hânedanı Haris bin Hazrec'tir. Hazreti Abdullah'ın babasının ceddi ile annesinin ceddi birleşmektedir.

Hazreti Abdullah bin Revâhâ, ikinci büyük Akabe bîatında müslüman oldu. Peygamber efendimiz (aleyhisselâm) ikinci Akabe gecesinde, Evs ve Hazrec kabilelerinden gelenlere hitaben Kur'ân-ı kerîm okudu. Onları İslâm'a davet ve teşvik ettikten sonra buyurdu ki: "Yüce Rabbim için şartım: O'na hiç bir şeyi eş ortak koşmaksızın ibâdet etmeniz, namazı kılmanız, zekâtı vermenizdir. Kendim için isteğim de: Allahü teâlâ'nın Resûlü olduğuma şehâdet etmeniz, kendinizi, çocuklarınızı ve kadınlarınızı koruduğunuz şeylerden beni de korumanızdır." Abdullah bin Revâhâ (radıyallahü anh): "Böyle yaptığımız zaman bize ne var?" diye sordu. Peygamber efendimiz: "Cennet var" buyurdu. Orada bulunanlar bu daveti kabûl edip, "Yâ Resûlallah! Sana nasıl bîat edelim, söz verelim" dediler. Peygamber efendimiz: "Allahü teâlâ'dan başka ilâh olmadığına ve benim Resûlullah olduğuma şehâdet getirerek, namazı kılacağınıza, mallarınızın zekâtını, sadakasını vereceğinize, neşeli ve neşesiz zamanlarınızda sözlerimi dinliyeceğinize, emirlerime tamamıyla boyun eğeceğinize, darlıkta da varlıkta da muhtaçlara yardımda bulunacağınıza, hiç bir kınayıcının kınamasından korkmaksızın, Allah yolunda Allah için hakkı söyliyeceğinize, iyiliği buyurup kötülüklerden sakındıracağınıza bîat etmeli, bana kesin söz vermelisiniz."

Bunun üzerine, orada bulunanlar Peygamber efendimize bîat ettiler. Hazreti Abdullah bin Revâhâ: "Biz, Allahü teâlâ'dan ve O'nun Resûlünden geleni kabûl ettik..." dedi. Medineliler, tekrar, "Yâ Resûlallah (aleyhisselâm) Sana yaptığımız bu taahhüd karşısında bize ne var?" diye sordular. Peygamber efendimiz (aleyhisselâm): "Allahü teâlâ'nın rızası ve Cennet var" buyurunca, onlar da: "Razı olduk ve kabûl ettik" dediler. Peygamberimiz (aleyhisselâm): "İçinizden 12 kişi seçiniz. Onlar her husûsta kavimlerinin benim yanımda temsilcisi olsunlar. Hazreti Mûsâ da İsrailoğularından 12 temsilci almıştı." buyurdu. Bunun üzerine, Hazrecliler 9, Evsliler de 3 temsilci çıkardılar. Hazreclilerin temsilcileri arasında Hazreti Abdullah bin Revâhâ da vardı. Bu temsilciler, Medinelilerin ileri gelenlerinden, bilgili, akıllı ve okuryazar olanlardandı. Bu temsilciler, temsil ettikleri topluluklara İslâm'ı anlattılar, onları da bîat'a hazırladılar. Hazreti Abdullah bin Revâhâ, Hârisoğullarına nakib tayin edildi. Hicretten sonra, Hazreti Abdullah bin Revâhâ ve Hazreti Mikdâd bin Esved arasında kardeşlik tesis edildi. Hazreti Abdullah bin Revâhâ, Bedir muharebesinde ve diğer muharebelerde bulunmuş, Hendek gazvesi sırasında Medine tarafına hendek kazılırken, teşvik edici, şiirler söyliyerek, Eshâb-ı kiramı coşturmuş, çalışmalarını hızlandırmıştır.

Bedir muharebesi bitip zafer elde edilince, Peygamber efendimiz (aleyhisselâm), Abdullah bin Revâhâ ile Zeyd bin Hârise'yi, müjdeci olarak Medine'ye gönderdi. Pazar günü kuşluk vakti, Akik mevkiine gelince ayrıldılar. Hazreti Abdullah bin Revâhâ bir taraftan, Hazreti Zeyd bin Harise başka bir taraftan Medine'ye girdiler. Ev ev dolaşıp zaferi bildiriyorlardı. Hazreti Abdullah bin Revâhâ:

Ey Ensâr cemâati, size müjdelerim ki, Sağ ve selâmettedir, Allah'ın Peygamberi Müşrikler öldürüldü ve esîr edildiler, Var esîrler içinde, çok şöhretli kişiler. Rebîa ve Haccâc'ın oğulları bittamâm, öldürüldü. Bedir'de, Ebû Cehil bin Hişâm diyerek yüksek sesle zaferi müjdeliyordu. Hazreti Âsım bin Adiy: "Ey İbn-i Revâhâ! Söylediğin gerçek mi?" diye sordu. Hazreti Abdullah bin Revâhâ: "Evet, vallahi gerçektir! İnşâallah, yarın Resûlullah da elleri bağlanmış bulunan esîrlerle birlikte gelir, gelecektir!" buyurdu.

Hazreti Abdullah bin Revâhâ 6 (m. 627) yılında Hudeybiye Musâlahasına katılarak bîat-ı Rıdvan'da bulundu. Yahudilerin Reîsi Ebû Rafi'nin katlinden sonra yahudilerin başına, esîr bin Zürâm geçmiş, müslümanların aleyhinde tahriklere başlamıştı. Esîr bin Zürâm, Gatfan kabilesini, müslümanlar aleyhinde harekete geçirmek teşebbüslerinde bulunuyordu. Resûlullah (aleyhisselâm) bu hareketten haberdâr olarak, hicretin altıncı senesi Ramazanında, Hazreti Abdullah bin Revâhâ'yı otuz kişinin başında Hayber tarafına göndermiş, Hazreti Abdullah da esîr bin Zürâm'ın bütün ahvâlini uzun uzadıya tetkik ederek vaziyeti Peygamber efendimize (aleyhisselâm) bildirmişti. Esîr bin Zürâm'ın vücudunu kaldırmak lâzım geldiğini anlatmış, bunun üzerine Hazreti Peygamber, onu bu işle vazîfelendirmişti. Hazreti Abdullah bin Revâhâ, maiyetindeki otuz kişi ile birlikte hareket ederek, esîr bin Zürâm'ın yurduna doğru yürüdü. Hazreti Abdullah, Esîr bin Zürâm'ın makamına vardıktan sonra, onu Medine'ye davet etti. Esîr bin Zürâm da daveti kabûl ederek, her müslümana karşı bir kişi olmak üzere otuz kişi alarak yola çıktı. Esîr, yolda bir müddet ilerledikten sonra aklına bir takım şüpheler gelip, Medine'ye gitmekten ise Hayber'e dönmenin daha iyi olduğunu zannederek gerilemeye başladı. Hazreti Abdullah bin Revâhâ, onun bu halini gördükten sonra O'na; "Ey Allah'ın düşmanı! Ne diye geriliyorsun?" dedi. Esîr, şüpheye düştüğünü söylediğinden iki taraf arasında şiddetli bir cenk başladı. Esîr bin Zürâm ile maiyetindekilerin hepsi imha edildi.

Hazreti Abdullah bin Revâhâ, Hayber'in fethinde, Resûl-i Ekrem'in (aleyhisselâm) maiyetinde bulunmuş, daha sonra Hudeybiye andlaşmasının olduğu yıl yapılamıyan Umre haccını yapmak üzere Mekke'ye gitmişti. Peygamber efendimiz (aleyhisselâm), Kusvâ adındaki devesinin üzerinde bulunduğu ve devenin yuları Hazreti Abdullah bin Revâhâ'nın (radıyallahü anh) elinde olduğu halde ve sadık arkadaşları da çevrelerinde, kılıçlarını kuşanmış bir şekilde, yürüyerek Mekke'ye girdiler. Müşriklerin ileri gelenleri; yürekleri kin, hınç ve kıskançlıkla dolu olarak, Peygamber efendimizi gözetlemek için Handeme, Kuaykıan dağına çıkmışlardı. Mekkeli erkek, kadın, çoluk çocuklar da, Peygamber efendimizle Eshâbını seyretmek için Darünnedve'de sıralanmışlardı.

Abdullah bin Revâhâ (radıyallahü anh), Kusvâ'nın yularını çekerek Peygamber efendimizin önlerinde yürümekte ve:

Ey kâfirler çekilin, Peygamberin yolundan,
Ki Allahü teâlâ, O'na gönderdi Kur'ân.
Her hayır ve iyilik vardır O'nun dininde,
Bu din için ölmekdir, en hayırlı ölüm de.
Gerçek Resûlullahdır, kabûl ettim yürekten,
Her sözüne inandım, kabûl ettim şimdi ben.
Ey kâfirler! Kur'ân'ın, Allahü teâlâ'dan,
İndiğini siz inkâr eylediğiniz zaman,

Nasıl indirdik ise, darbeleri aniden
Ve nasıl' ayırdıksa, başınızı gövdeden.
Onun mânâsına da, inanmazsanız eğer,
İner aynı şekilde başınıza darbeler.
diyerek kâfirleri kötüleyici şiirler söylemekte ve devamla:

Başlarım O Allah'ın, mübârek ismiyle ki,
Yoktur O'nun dininden, başka dîn-ihakîkî.
Ve yine başlarım ki, ismiyle O Allah'ın,
Muhammedhem kulu ve hem Resûlüdür O'nun.
diye yine şiir okurdu.

Hazreti Ömer; "Ey İbn-i Revâhâ! Sen Resûlullah'ın (aleyhisselâm) önünde ve Harem-i şerîfte nasıl şiir okuyabiliyorsun" deyince, Peygamber efendimiz (aleyhisselâm): "Yâ Ömer! O'na mâni olma. Allahü teâlâya yemîn ederim ki, O'nun sözleri, bu Kureyş müşriklerine ok yağdırmakdan daha çabuk, daha çok tesirlidir. Ey İbn-i Revâhâ devam et" buyurdu. Hazreti Ömer sustu. Peygamber efendimiz (aleyhisselâm) biraz sonra Hazreti Abdullah bin Revâhâ'ya:

"Allahü teâlâ'dan başka ilâh yoktur! Bir olan O'dur. Va'dini gerçekleştiren O'dur! Bu kuluna yardım eden O'dur! Askerlerini güçlendiren O'dur! Toplanmış olan kabileleri, bozguna uğratan da yalnız O'dur! de!" buyurdu. Abdullah bin Revâhâ (radıyallahü anh) da:

"Allahü teâlâdan yoktur başka bir ilâh,
Yoktur O'nun şeriki, lâ ilahe illallah.
O'dur müslümanların, askerlerine güç veren,
Ve O'dur kâfirleri, dağıtan, mağlub eden."
diye söylemeye başladı. Müslümanlar da onun söylediği gibi söylediler.

Hicretin sekizinci senesi Cemaziyelevvelinde, Mûte gazâsı vukû' buldu. Resûl-i Ekrem (aleyhisselâm) Busra reîsi olan Emîre bir mektûb göndererek O'nu İslâmiyyete davet etmişti. Bunlar, Resûl-i Ekrem'in (aleyhisselâm) elçisine hüsn-i kabûl göstereceklerine elçiyi katletmişler, müslümanlara karşı harp yapacaklarını ilân etmişlerdi. Bunun üzerine Resûl-i Ekrem (aleyhisselâm) 3000 kişiden müteşekkil bir kuvvet hazırlamış onu Zeyd bin Hârise'nin kumandasına vermişti.

Peygamber efendimiz (aleyhisselâm), mescidinde öğle namazını kıldırdıktan sonra oturdu. Eshâb-ı kiram da oturdular. Peygamber efendimiz (aleyhisselâm): "Cihâda çıkacak olan şu insanlara, Zeyd bin Hârise'yi kumandan tayin ettim! Zeyd bin Harise şehîd olursa, yerine Cafer bin Ebî Talib geçsin. Cafer bin Ebî Talib şehîd olursa, Abdullah bin Revâhâ geçsin. Hazreti Abdullah bin Revâhâ da şehîd olursa, müslümanlar aralarında münasip birini seçsin ve onu kendilerine kumandan yapsın!" buyurdu. Bunun üzerine Eshâb-ı kiram ağlamaya başladılar. "Yâ Resûlallah! Keşki sağ kalsalar da kendilerinden istifâde etseydik" dediler. Peygamber efendimiz (aleyhisselâm) cevap vermeyip sustular.

Mücâhidler, Medine'den yola çıkacakları sırada, Peygamber efendimiz, beyaz bir sancak bağlayıp Hazreti Zeyd bin Hârise'ye verdi. Haris bin Umeyr'in öldürüldüğü yere kadar gitmesini ve orada bulunanları İslâmiyyete davet etmesini, müslümanlığı

kabûl ederlerse ne a'lâ, kabûl etmedikleri takdîrde, Allahü teâlâ'nın yardımına güvenerek onlarla çarpışmasını tavsiye etti. Uğurlamak üzere Veda yokuşuna kadar mücâhidlerle beraber gitti.

Hazreti Abdullah bin Revâhâ, yanındaki kumandan arkadaşlarıyla birlikte vedalaştıkları sırada, ağladı. Ona "Ey Revâha'nın oğlu! Ne için ağlıyorsun?" diye sordular. Hazreti Abdullah bin Revâhâ:

Ağlamamın sebebi, değil dünyâ sevgisi
Ve değildir vallahi, özliyeceğim ben sizi.
Asıl sebep şudur ki, Kur'ân-ı kerîminde,
Şöyle buyurmaktadır, Rabbimiz bir âyette:
"Muhakkak biliniz ki, sizlerin içinizden
Hiç bir kimse yoktur ki, geçmesin cehennemden"
İşittim bu âyeti, Resûlullah okurken,
Cehenneme uğrarsam, nasıl sabrederim ben.
Dedi. Müslümanlar "Allahü teâlâ, sizi sevgili kulları zümresine ilhak etsin, sâlihlerden olun!" diye duâ ettiler. Sonra Hazreti Abdullah bin Revâhâ (radıyallahü anh):

Mağfiret diliyorum, rahmân olan Rabbimden,
Vücûdum baştan başa kan olsun darbelerden.
Naşıma uğrayanlar desinler (Ne se'âdet,
Kan revan yerde yatan, şehîd olmuş nihâyet)
diyerek duâ etti.

Ordu gitmeğe hazırlandığı sırada, Hazreti Abdullah bin Revâhâ Peygamber efendimizin yanına varıp vedalaştıktan sonra: "Yâ Resûlallah! Bana ezberliyeceğim ve aklımdan hiç çıkarmıyacağım bir şeyi emir ve tavsiye buyurur musunuz? dedi. Peygamber efendimiz O'na: "Sen, yarın Allah'a pek az secde edilen bir ülkeye varacaksın, orada secdeleri, namazları çoğalt!" buyurdu. Hazreti Abdullah bin Revâhâ, "Yâ Resûlallah! Bana, nasihatini arttırır mısınız? dedi. Peygamberimiz (aleyhisselâm): "Allahü teâlâyı dâima zikr et. Çünkü, Allah'ı zikr, umduğuna ermende sana yardımcı olur" buyurdu. Peygamber efendimiz (aleyhisselâm), Seniyyet'ül Vedâ'da mücâhidlerle vedalaştı. Onlara; "Haydi Allah'ın ismi ile gazâ ediniz. Allah'ın ve sizin Şam'da bulunan düşmanlarınızla çarpısınız! Orada nasrânîlerin kiliselerinde, halktan ayrılmış kendilerini ibâdete vermiş, bir takım kimseler bulacaksınız, sakın onlara dokunmayınız! Onların dışında, başlarında şeytanların yuvalandıkları daha bir takım kimseler de bulacaksınız. Onların başlarını kılıçla koparınız! Siz, ne bir kadını, ne süt emen bir çocuğu, ne yaşlanmış bir pîr-i fâni'yi öldürecek, ne bir ağaç yakacak veya kesecek, ne de bir ev yıkacaksınız." buyurdu.

Peygamber efendimiz (aleyhisselâm), mücâhidlerle vedalaşıp, Medine'ye dönerken, Hazreti Abdullah bin Revâhâ Peygamber efendimizi şu beytle selâmladı:

Vedalaştım Nahil'de, Allah'ın Resûlünden,
Selâmet orada kaldı, O'ndan ayrılınca ben.
Eyvah! Arkada kaldı, Allah'ın sevgilisi,
Eyvah! Uzakta kaldı, dostların hayırlısı.

Zeyd bin Erkam der ki: “Ben Hazreti Abdullah bin Revâhâ’nın terbiyesi altında yetişmiş bir yetimdim. Kendisi, Mûte seferine çıktığında, beni de devesinin terkisine bindirmişti. Vallahi, geceleyin biraz gidince, O’nun şu beyitleri okuduğunu işittim:

“Ey devem! Kumluktaki, kuyuya eğer beni,
Oradan da dört konak, götürürsen ileri.
Çıkarmam artık seni, bundan başka sefere,
Sahipsiz kalacaksın, az sonra ona göre.
Ben herhalde evime, geri dönmeyeceğim,
Umarım ki, bu harpte, ben şehîd düşeceğim.
Son konakta mü’minler, geçti beni hız ile,
Ey Revâhâ’nın oğlu, en yakınların bile,
Kardeşlik bağlarını, koparарak geçtiler,
Seni Hak teâlâya bırakıp da gittiler.
Artık düşünmüyorum, geride ne malım var?
Hiç umurumda değil, ağaçlarla hurmalar”
Kendisinden, bunları işitince, ağladım. Hazreti Abdullah bin Revâhâ bana kamçısıyla dokunarak; “Ey yaramaz! Sana ne oluyor, sana ne zararı var? Allahü teâlâ, bana şehîdlik nasîb ederse sen de, hayvan üzerinde geri dönüp, yerine ulaşırsın. Ben de, dünyânın dertlerinden tasa ve üzüntülerinden, hâdiselerinden kurtulmuş, rahata kavuşmuş olurum!” dedi. Geceleyin inip iki rekât namaz kıldı. Sonunda uzunca bir duâ yaptı ve bana (Ey çocuk) diye seslendi. (Buyur!) dedim. (Bu seferde inşaallah şehîdlik nasîb olacaktır!) dedi.

İslâm Mücâhidleri, yollarına devam ederek, Şam topraklarından Maan’a varınca, orada konakladılar. Orada, Kayser Heraklius’un, Rumlar’dan yüzbin askerle Belkâ topraklarından Maan’a gelip konduğunu ve Beliy kabilesinden Mâlik bin Zafile adında birinin kumandası altında Lahm, Cüzam, Kayn, Behrâ, Vâil, Bekr ve Beliy Hıristiyan Araplarından yüzbin kişilik bir kuvvetin de gelip onlara katıldığını haber aldılar. İslâm mücâhidleri, durumu görüşmek üzere, Maan’da iki gece kaldılar. Zeyd bin Harise (radıyallahü anh), Rumlar’ın kendileri için pek çok asker toplamış olduklarını haber verip, mücâhidlerin bu yoldaki görüşlerini sordu. Bazıları: “Rumlarla karşılaşmaktan vazgeçip memleketlere akın yap. Halklarını esîr al, Medine’ye geri dön.” dediler. Hazreti Abdullah bin Revâhâ, susuyor, konuşmuyordu. Hazreti Zeyd bin Harise, O’na, bu husûsta ne düşündüğünü sordu. Hazreti Abdullah bin Revâhâ: “Biz, ganîmetler elde etmek için yola çıkmadık. Fakat, Rumlarla karşılaşmak için yola çıktık!” dedi. Diğer mücâhidler ise; “Resûlullah aleyhisselâma yazı yazıp düşmanımızın sayısını bildirelim. Bize, acele asker göndermesini veya bu yolda yapmak istediği şeyi bize emretmesini istiyelim.” dediler. Bu husûsta söz ve görüş birliğine vardılar. Hazreti Abdullah bin Revâhâ:

“Ey kavmim ne sebepten, tereddüt edersiniz?
Şehîd olmak kastiyle, cenge gelmedik mi biz?
Silâhça, süvarice, çokluk olduğumuzdan,
Dolayı savaşmadık, kâfirlerle hiç bir an.
Allahü teâlânın, bize ihsân ettiği,
Şu din kuvveti ile, savaştık aslan gibi.
Gidiniz, çarpışınız, muhakkak iyilik var,
Bu işin neticesi, yâ şehâdetyâ zafer.
Bedir günü vallahi, vardı iki atımız,

Uhud’da tek at ile, pek azdı silâhımız.
Bu cenkte galip gelmek, varsa eğer kaderde,
Zâten böyle va’detti, Allah ve Peygamberde.
Hakteâlâ vadinden, dönmez asla geriye,
Ey mü’minler! Öyleyse, yürüyün ileriye.
Şehîdlik varsa eğer, bizim kaderimizde,
Kavuşuruz cennette, şehîd kardeşimize”
dedi. Hazreti Abdullah bin Revâhâ’nın bu sözleri mücâhidleri cesâretlendirdi. “Vallahi Revâhâ’nın oğlu, doğru söylüyor” dediler ve yollarına devam ettiler.

Meşârif köyünde rastladıkları düşman askerleri yaklaşmaya başlayınca, İslâm mücâhidleri, Mûte diye anılan köyün önüne çekildiler ve hemen savaş düzenine girdiler. Düşman askerlerinin üzerine yürüdüler. İki taraf, yeşil ekinler üzerinde, birbirleriyle amansızca çarpışmaya başladılar. İslâm Ordusunun Başkumandanı Zeyd bin Harise (radıyallahü anh) Peygamber efendimizin sancağını eline aldı. Vücudu, Rumların mızrakları ile delik deşik edilip, kanları saçılıncaya kadar çarpışmaktan geri durmadı ve en sonunda şehîd oldu. Sancağı Hazreti Cafer bin Ebî Talib aldı. Zırh gömleğini giydi, atına bindi. Sancağı elinde olduğu halde ilerledi. Hazreti Cafer, düşmanların ortalarına kadar dalmış bulunuyordu. Çarpışırken, düşmanlar tarafından vurulup bir eli kesildi. Sancağı, diğer eline aldı. O eli de kesilince, sancağı koltuğunun altına kıstırdı. O sırada bir adam, ona mızrağını sapladı ve Hazreti Cafer şehîd oldu. Hazreti Cafer şehîd olunca, Ebü’l-Yüsr Ka’b bin Umeyr sancağı alıp, Hazreti Abdullah bin Revâhâ’ya verdi. Hazreti Abdullah bin Revâhâ sancağı alınca, atının üzerinde düşmanlara doğru ilerledi ve kendi kendine:

Ey nefsim, bana boyun eğeceksin elbette,
Bugün şehîd olurum, yemîn ettim bu harpte.
Yâ sen kendiliğinden, râzı olursun buna,
Yâ kabûl ettiririm, bunu ben, zorla sana.
Eğer öldürülmezsen, şayet sen bu savaşta,
Hiç ölmiyecekmisin, ey nefsim söyle bana.
Cafer bin Ebî Talib ve Zeyd bin Harise’nin,
Yaptığını yaparsan, bil ki iyi edersin.
Onlar şehîd oldular, ey nefsim durma geri,
Sonra bedbaht olursun, haydi atıl ileri.
diyerek hücuma geçti. Hazreti Abdullah bin Revâhâ çarpışırken parmağı yaralanınca atından yere atladı. Elinin yaralı parmağını ayağının altına koyup, “Sen, ancak, kanayan bir parmak değil misin? Bu kazaya da Allah yolunda uğramış bulunuyorsun.” diyerek çekip kopardı. Ve kendi kendine; “Ey Nefs!” şehîdlikten seni çekindiren, sakındıran hangi şeylerdir? Eğer, kârım filanca hatundan mahrûm kalmaktan ileri geliyorsa, onu üç talakla boşadım, kölelerimi âzâd ettim, hurma bahçelerimi Allah ve Resûlullah’a bıraktım” dedi.

Hazreti Abdullah bin Revâhâ çarpıştıktan sonra dönüp atından indiği sırada, amcasının oğlu kendisine pişirilmiş et getirdi ve: “Al, bunu ve de biraz güçlen” dedi. Hazreti Abdullah bin Revâhâ (radıyallahü anh) üç günden beri bir şey yememişti. Etten bir defa ısırmıştı ki, o sırada, müslümanların bulundukları köşede bir kargaşalık oldu. Bu durumu görünce: “Sen hâlâ bu dünyâdasın. Dünyada yiyip-içmekle uğraşıyorsun” diyerek nefsini kınadı ve hemen elindeki eti bıraktı. Kılıcını sıyırıp tekrar savaşa girdi. Kahramanca çarpıştı. Bir ara düşman askerlerinden biri mızrağını

Hazreti Abdullah bin Revâhâ'ya (radıyallahü anh) nişan alarak fırlattı. Hazreti Abdullah bin Revâhâ müslümanlarla düşman safları arasında yere düştü. Çok arzu ettiği şehâdete kavuştu. Eshâb-ı kiram (r.anhüm), hemen istişâre ederek aralarında Hazreti Hâlid bin Velîd'i kumandan seçtiler.

Peygamberimizin sâdık arkadaşları, Hazreti Hâlid bin Velîd kumandası ve sancağı altında hücuma geçtiler ve düşmanı bozguna uğrattılar. Bozguna uğrayan düşmana istedikleri gibi kılıç vurdular. Düşmanları, görülmedik şekilde bozguna uğrattılar. Hazreti Hâlid bin Velîd der ki: "O gün benim elimde dokuz kılıç parçalandı. Elimde geniş yüzlü bir Yemen Palası'ndan başka bir şey kalmamıştı."

Peygamber efendimiz, kumandanların şehîd edildiklerini, kendileri hakkındaki haber Medine'ye gelmeden önce aynı günde müslümanlara haber verdi. Onların şehîd oldukları saatte, Peygamber efendimiz Eshâbını mescidte topladı. Peygamberimiz çok üzgündü. Eshâbı (radıyallahü anh) "Yâ Resûlallah (aleyhisselâm) sizde olan üzüntüyü gördüğümüzden beri duyduğumuz üzüntünün derecesini ancak Allahü teâlâ bilir" dediler. Peygamber efendimizin mübârek gözlerinden yaşlar akarak; "Bende gördüğünüz üzüntü, beni hüzün içinde bırakan şey, Eshâbımın şehîd olmaları idi. Bu hal, onları, Cennette karşılıklı tahtlar üzerinde oturmuş kardeşler olarak görünceye kadar devam etti. Zeyd bin Harise sancağı eline aldı. Nihâyet şehîd edildi. O şimdi Cennete girdi. Orada koşup duruyor. Sonra sancağı Cafer bin Ebî Talib aldı. Düşman ordularına saldırdı. Çarpıştı ve nihâyet o da şehîd oldu. O, şehîd olarak Cennete girdi ve yakuttan iki kanat ile dilediği gibi uçup duruyor. Cafer'den sonra sancağı Abdullah bin Revâhâ aldı. Elinde sancak olduğu halde düşmanlarla çarpıştı ve şehîd oldu ve Cennete girdi. Onlar, Cennette altından tahtlar üzerinde bana gösterildi." buyurdu.

Hazreti Abdullah bin Revâhâ, dinine son derece bağlı, dünyâ malına ve rütbesine kıymet vermezdi. Allahü teâlâya ibâdet etmekte ve Peygamber efendimizin (aleyhisselâm) emirlerini ölüm pahasına da olsa yerine getirmekte eşine az rastlanırdı. Bir defasında, Peygamber efendimiz (aleyhisselâm), hutbe okurken cemaate "oturunuz" buyurduğunda, Hazreti Abdullah bin Revâhâ, mescidin dışında bir yerde bulunuyordu ve hemen olduğu yerde oturdu, hutbe bitinceye kadar, hiç kımıldamadan orada bekledi. Onun bu hareketi, Peygamberimize ulaştırılınca, Peygamber efendimiz, "Allahü teâlâya ve Resûlüne gösterdiğin itâatde Allahü teâlâ hırsını arttırsın" buyurdu. Peygamberimiz, Hazreti Abdullah bin Revâhâ'yı çok sever, hastalandığı zaman hemen ziyâretine gider, hâl ve hatırını sorardı. Bedir'den başlıyarak, şehîd olduğu Mûte Savaşına kadar Peygamberimizin iştirâk etmiş olduğu bütün savaşlarda bulunan Hazreti Abdullah bin Revâhâ, Peygamber efendimizin şâir ve hatîblerindendi. Kendisi "Vahiy kâtibiydi." Şairlikteki kudreti herkes tarafından bilinir ve takdîr edilirdi. Şiirleri, Eshâb-ı kiram tarafından hemen ezberlenerek ağızdan ağıza yayılırdı. Peygamber efendimiz de, onun şiirlerini beğenirdi ve bu şiirlerin düşmana ok atmadan daha tesirli olduğunu beyan ederdi. Peygamber efendimiz (aleyhisselâm) onun hakkında, "Cenâb-ı Hak, Hazreti Abdullah bin Revâhâ'ya rahmet eylesin, Melâike onun meclisi ile iftihar ederlerdi" buyurdu.

1) Tabakât-ı İbn-i Sa'd, cild-2, sh. 128
2) Sahîh-i Buhârî, cild-5, sh. 87
3) Üsûd-ül-gâbe, cild-3, sh. 157, 159
4) Tam İlmihâl Se'âdet-i Ebediyye sh. 992, 1009, 1088

5) Mevâhib-i Ledünniye, cild-1
6) İbn-i Hişam, cild-4, sh. 15
7) El-Kâmil fit-târîh, cild-2, sh. 234
8) Târîh-i Taberî, cild-3, sh. 107

www.ehlisunnetbuyukleri.com